

Alguns comentaris referents a l'assignació taxonòmica del suposat cocodril del Miocè de Cala Fonda (Tarragona)

Josep Quintana Cardona^{1,2}

1. Carrer Gustavo Mas, 79-1er. 07760 Ciutadella de Menorca (Illes Balears, España).
2. Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont. Universitat Autònoma de Barcelona, edifici ICTA-ICP, Carrer de les Columnes s/n, Campus de la UIB, 08193 Cerdanyola del Vallès (Barcelona, Espanya). Email: picoguevo@gmail.com

Se proposa una nova assignació taxonòmica per les restes dentàries trobades al Miocè marí de Cala Fonda (Tarragona), atribuïdes inicialment a un cocodril. L'absència de crestes mesiodistals, la peculiar ornamentació de la corona i les mides fan pensar en un cetaci odontocet afí a *Scaldicetus grandis* (Du Bus, 1872).

En un article recentment publicat per García-Marsà et al. (2018) es dona a conèixer la troballa d'unes interessants restes dentàries que aquest autors atribueixen a un cocodril de la subfamília Tomistominae Kälin, 1955, sense ser possible una classificació a nivell de gènere degut a l'escassetat d'exemplars.

Els trets que més criden l'atenció de l'exemplar millor conservat (MGB 84518) (García-Marsà et al., 2018: fig. 4A-C) són l'absència de crestes mesiodistals i la presència d'estries i rugositats disposades més o menys irregularment en la corona (*op. cit.*, 2018: 28). La presència de crestes mesiodistals més o menys marcades és un tret bastant característic dels cocodrils (Zoboli et al., 2019), raó per la qual la seva absència fa dubtar, *a priori*, de l'atribució taxonòmica d'aquestes restes, inclús a nivell d'ordre.

L'ornamentació present en l'exemplar de Cala Fonda és similar a la de les dents descrites i figurades per Pilleri (1986a: làmines 4 i 5) d'*Scaldicetus grandis* (Du

Bus, 1872) (Cetacea, Odontoceti, Physteridae), de les quals es diferencia per presentar una lleugera constricció en la meitat de la corona, tampoc present en *S. cf. grandis* (Pilleri, 1986b: làmines 23 i 24). L'alçada de la corona de l'exemplar de Tarragona (uns 28 mm, segons es dedueix de la Fig. 4A de García-Marsà et al., 2018) entra dins el rang de variació d'*S. grandis* procedents de Lecce (Itàlia), comprés entre els 30 i els 13 mm (Pilleri, 1986a). En canvi, la dent de Cala Fonda presenta una corona molt més alta comparada amb *S. cf. grandis* de Baltringen, Alemanya (entre els 9,7 i els 9,5 mm) (Pilleri, 1986b). El diàmetre en la base de la corona (uns 15 mm) també segueix la mateixa tendència, en situar-se dins el rang de variació d'*S. grandis* (17-12 mm) i per sobre de *S. cf. grandis* (9,6-8 mm).

Segons tot el que s'ha dit, sembla probable que la dent de Cala Fonda no correspongui a un cocodril, sinó a un cetaci odontocet, que s'atribueix, encara que provisionalment, a *S. aff. grandis*, espècie temporalment present entre el Burdigalià i el Tortonià (Pilleri, 1986b: taula 56), rang temporal en el que s'inclou l'aflorent de Cala Fonda.

Bibliografia

- García-Marsà, J., Ari Ferratges-Kwekel, F., Albalat, D. & Ossó, A. 2018.** El cocodril de Cala Fonda. Sobre les restes d'un cocodril (Crocodylia: Tomistominae) del Miocè marí de Tarragona. *Nemus*, 8: 23-32.
- Pilleri, G. 1986a.** The miocene Cetacea of the Pietra Leccese with special reference to the Cosimo de Giorgi Collection, Lecce. 27 pp. +11 làmines. G. Pilleri (ed.), Brain Anatomy Institute, University of Berne (Switzerland).
- Pilleri, G. 1986b.** The cetacea of the Western Paratethys (Upper marine Molasse of Baltringen). 69 pp. +40 làmines. G. Pilleri (ed.), Brain Anatomy Institute, University of Berne (Switzerland).
- Zoboli, D., Sanciu, L., Pilolla, G. L. & Delfino, M. 2019.** An overview of the crocodylian fossil record from Sardinia (Italy). *Annales de Paléontologie*, 105:123-137.